

Konjunktúrafelmérés 2019. ősz

A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara
Gyorsfelmérésének eredményei

Budapest
2019. november

Összefoglaló

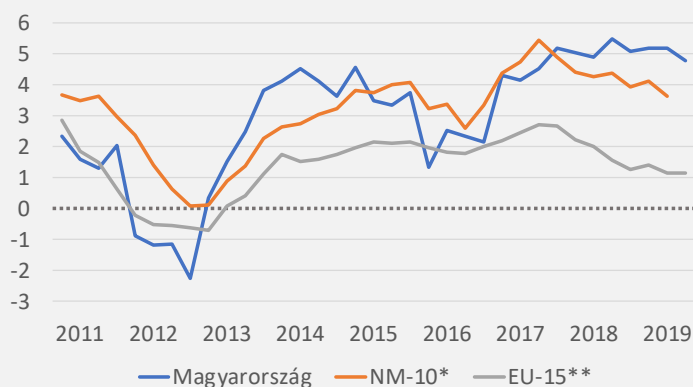
- ❖ A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara tagvállalatai és más külföldi vállalatok 2019. őszén túlnyomóan jónak értékelik jelenlegi üzleti helyzetüket, a kilátásokat illetően azonban a tavaszi felmérés eredményeihez képest érezhetően romlott a hangulat.
- ❖ Ennek hatására a foglalkoztatási és a beruházási hajlandóság is érezhetően lankadt, mindkét kérdésben azonban a pozitív és a negatív válaszok még mindig csekély mértékű pozitív egyenleget mutatnak, ami lassuló, de továbbra is bővülő gazdasági aktivitásra utal.
- ❖ A felmérés szerint a nagy mértékben a külpiacokra utalt feldolgozóipari vállalatok az átlagosnál valamivel jobban tartanak a középtávú kilátások rosszabbodásától, mint az inkább hazai piacra fókuszáló kereskedelmi és szolgáltatási vállalkozások.
- ❖ Nemzetközi összehasonlításban a hazai trendek igen hasonlóak mind a németországi, mind a világ más országaiban működő német vállalatok értékeléseéhez.

A felmérés eredményei

Gazdasági helyzet és várakozások

- » A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara tagvállalatai és más külföldi vállalatok 2019. őszén a tavaszi felmérés eredményeihez hasonló üzleti helyzetről számoltak be, azonban a következő 12 hónapra vonatkozó várakozások jóval visszafogottabbak, mint fél évvel ezelőtt.
- » Mind a nemzetgazdaságra, mind a saját üzletre vonatkozóan csökkent a javulásra számító vállalatvezetők aránya, miközben a romló környezettel számolóké nőtt. Ennek hatására a pozitív és a negatív válaszok egyenlege negatív tartományba fordult, amire 2014, ill. 2012 óta nem volt példa.
- » Ezek a vélemények azonban **nem gazdasági visszaesést jeleznek, hanem egy igen magas növekedési ütem lassulását**. A magyar gazdaság 2017 eleje óta 4-5 százalékos növekedési rátával bővül, amihez már nemcsak a kivitel, hanem a beruházási tevékenység és a lakossági fogyasztás is hozzájárul. Ez a növekedési pálya jóval meghaladja az európai uniós átlagot, és a közép-kelet-európai térségben is az élmezőnybe tartozik.

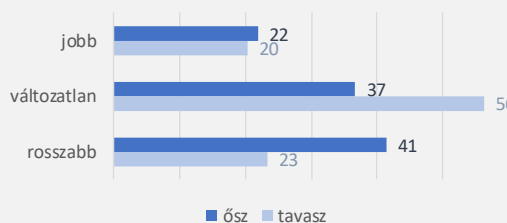
A bruttó hazai termék volumenváltozása százalék

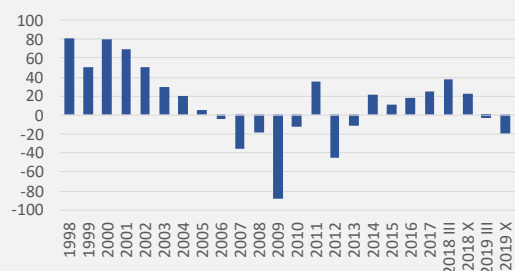
az előző év azonos negyedéhez képest, szezonális és naptárhatással kiigazított adatok. * NM-10: Új kelet-európai EU-tagállamok, Magyarország nélkül. ** EU-15: EU-tagállamok 2004-ig.
Forrás: Eurostat, DUIHK-számítások

1. Hogyan értékeli a középtávú gazdasági fejlődést az országban?

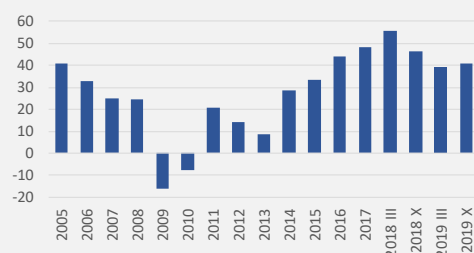
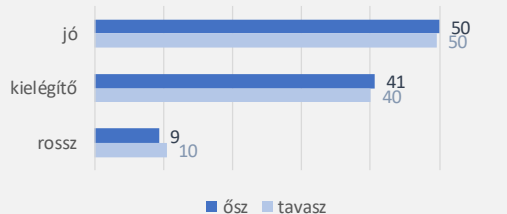
Válaszok részaránya 2019-ben (százalék)

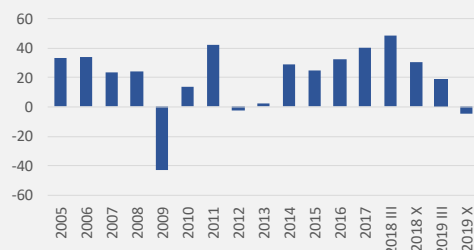
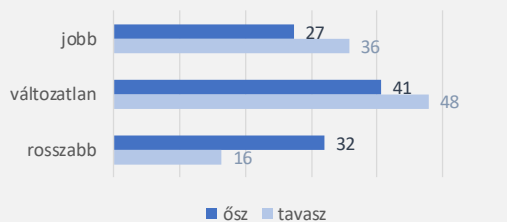
Pozitív és negatív válaszok egyenlege (százalékpont)

2. Hogyan vélekedik vállalatának jelenlegi gazdasági helyzetéről?

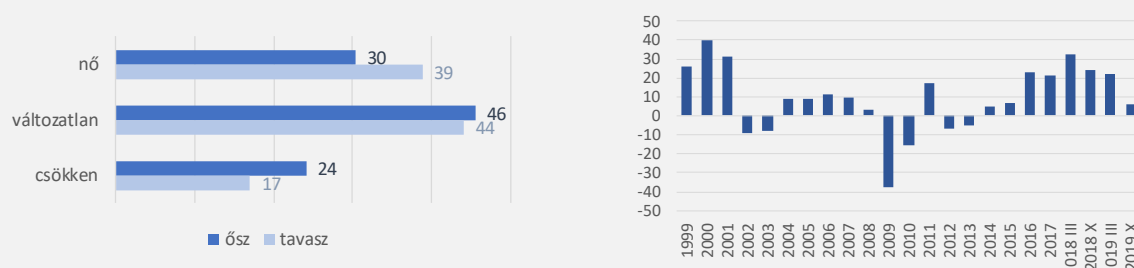
3. Hogyan vélekedik vállalatának gazdasági kilátásairól a következő 12 hónapra az előző évhez képest?

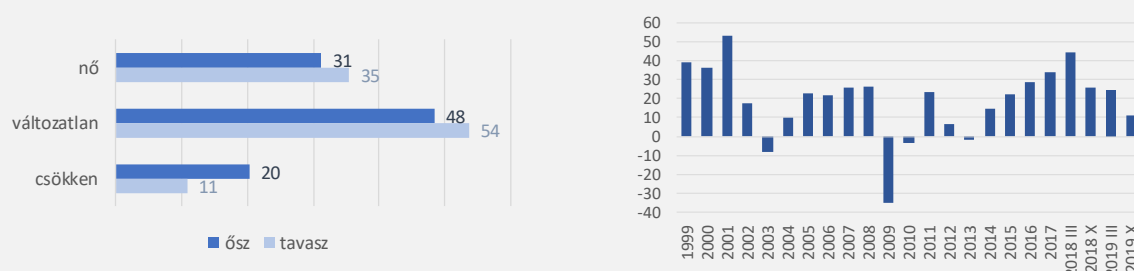
Bővülési tervek

- » A piaci feltételek beborulása kedvezőtlen hatással van a foglalkoztatási és a beruházási hajlandóságra is, e két területen azonban a pozitív és a negatív válaszok még mindig – bár csekély mértékű – pozitív egyenleget mutatnak, ami lassuló, de továbbra is bővülő gazdasági aktivitásra utal.

4. Hogyan alakulnak vállalatánál a beruházási kiadások a következő 12 hónapban az előző évhez képest?

5. Hogyan alakul vállalatánál a foglalkoztatottak száma a következő 12 hónapban az előző évhez képest?

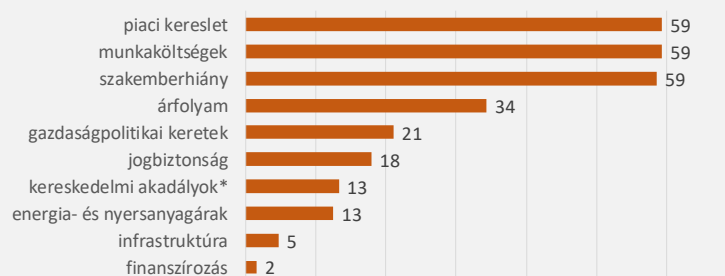

Kockázatok az üzleti fejlődés szempontjából

- » A következő 12 hónapra nézve a felmérés szerint egyforma kockázatot jelent a piaci kereslet, a munkaerőhiány, valamint a munkaköltségek alakulása – ezeket a tényezőket a megkérdezettek 60-60 százaléka jelölte, minden harmadik résztvevő pedig az árfolyam alakulásában is lát kockázatokat, de ez elsősorban a nettó-importőröknél jelenthet kisebb-nagyobb gondot, miközben az exportorientált iparban alig jeleztek ezirányú aggodalmat.

6. Hol látja a legnagyobb kockázatot vállalata üzleti fejlődésében a következő 12 hónapban?

Válaszok részaránya (százalék, többes jelölés lehetséges)

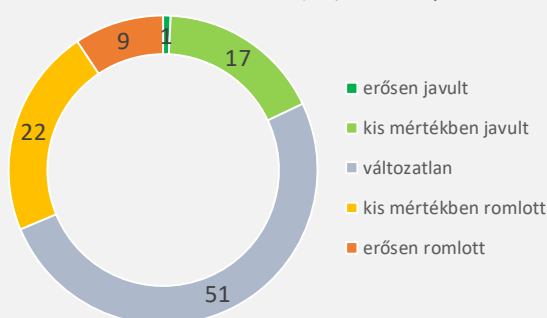
* vagy belföldi vállalatok előnyben részesítése

Munkaerőpiac

- » A **munkaerőhiány** a felmérés szerint az elmúlt egy évben nem enyhült: A megkérdezettek 18 százaléka ugyan észlelt javulást, ugyanakkor mintegy 30 százalékuk szerint rosszabbodott a szakképzett munkaerő kínálata.
- » A DUIHK tapasztalatai alapján ez ugyan csak ritkán okoz fennakadásokat a termelési és szállítási folyamatokban, de hatására középtávon erősödni fognak a **hatékonyság-növelő intézkedések** (és beruházások).

7. Vállalatánál hogyan alakult a szakképzett dolgozók rendelkezésre állása az elmúlt 12 hónapban?

Válaszok részaránya (százalék)

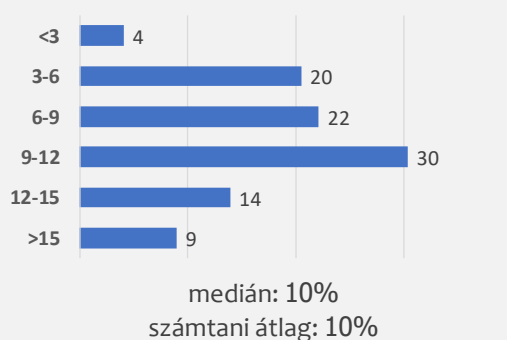

- » Tavasszal a DUIHK felmérésében még a **munkaköltségek** 9 százalékos emelkedésével számoltak a német vállalatok 2019-re, ezt az ütemet a friss felmérésben csekély mértékben, 10 százalékra módosították. Jövőre azonban csökkenő bérnyomásra számítanak, jelenleg 7 százalékkal kalkulálnak.

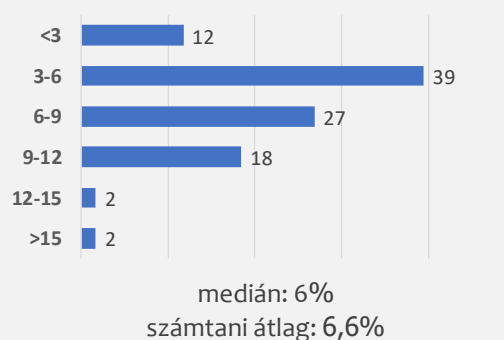
8. Béremelkedés

Válaszadók megoszlása (százalék) a béremelkedés mértéke szerint

↳ Béremelés az elmúlt 12 hónapban (1)

↳ Várható béremelés a következő 12 hónapban (2)

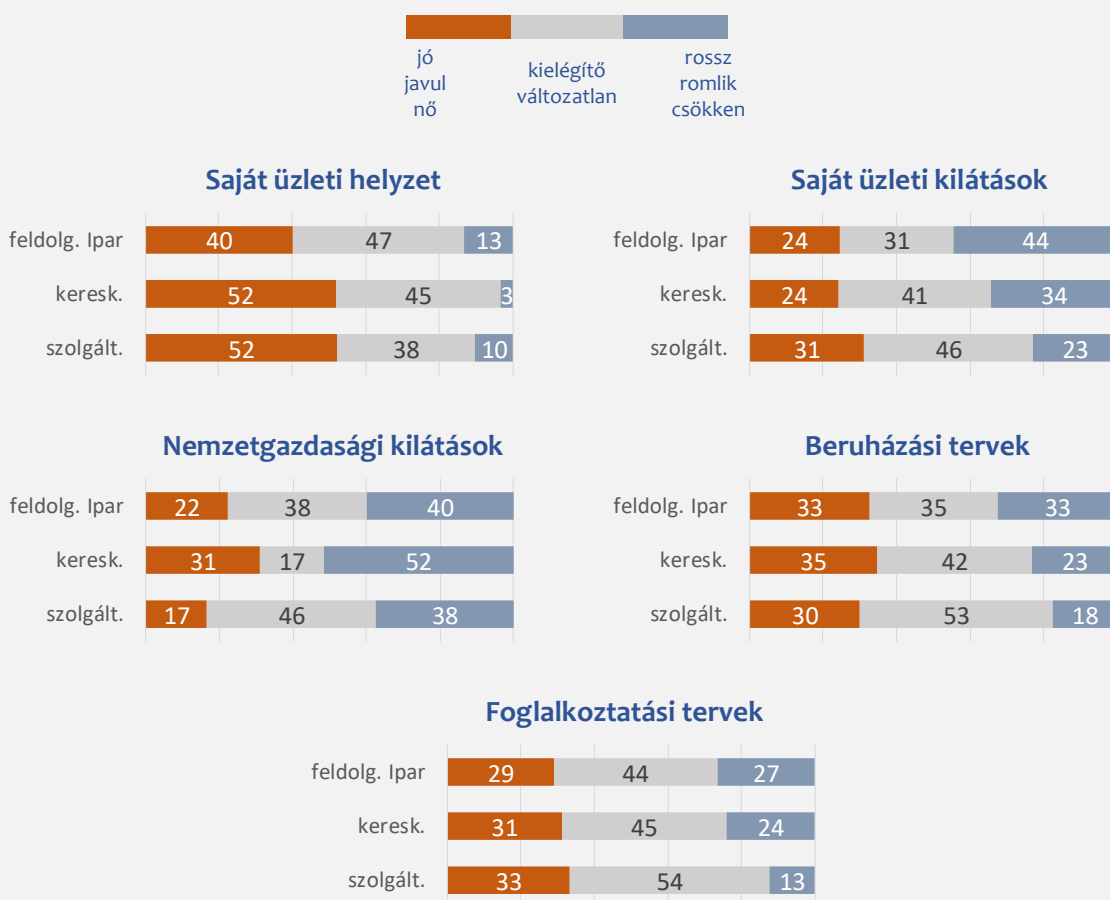
(1) Milyen mértékben változtak az Ön vállalatánál az átlagos bruttó bérek az elmúlt 12 hónapban?

(2) Milyen mértékben változnak az Ön vállalatánál az átlagos bruttó bérek a következő 12 hónapban?

Ágazati trendek

- » Jelen felmérésben a **feldolgozóipari vállalatok** többnyire az átlagosnál kevésbé derűlátó véleménnyel voltak a gazdasági és üzleti kilátások tekintetében. Ez főleg azzal magyarázható, hogy a gazdaságot jelenleg fenyegető kockázatok elsősorban a világpiaci bizonytalanságokból erednek, ezek viszont a feldolgozóipari, jelentős exporthányaddal rendelkező termelőket jobban sújtják, mint pl. a belföldi piacra fókuszáló kereskedelmi vagy szolgáltatási vállalatokat.

9. A gazdaság megítélése ágazatok szerint részarányok százalékban

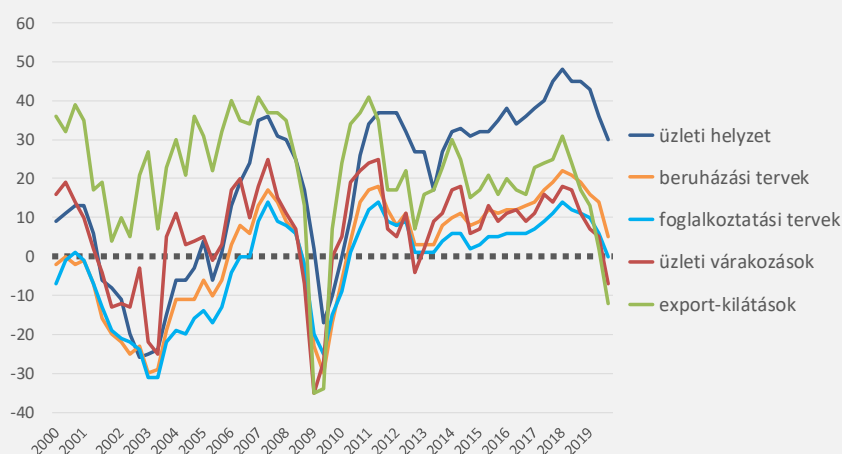

Nemzetközi kitekintés

Németország

- » A magyarországi felmérésben mért eredmények igen hasonló trendet mutatnak, mint a Német Ipari és Kereskedelmi Kamarák Országos Szövetsége által (DIHK) nemrég végzett konjunktúrafelmérés adatai. Ez nyilvánvalóan arra vezethető vissza, hogy a magyarországi leányvállalatok kilátásait nagy mértékben meghatározza a német anyavállalatok ill. a nemzetközi vállalatcsoport várható helyzete.

10. A DIHK Konjunktúrafelmérései 2000. feb. – 2019. okt.
Pozitív és negatív válaszok egyenlege (százalékpont)

Forrás: DIHK-Konjunkturumfrage Herbst 2019 (2019. okt.)

11. Pozitív és negatív válaszok egyenlege
(százalékpont) 2019. október

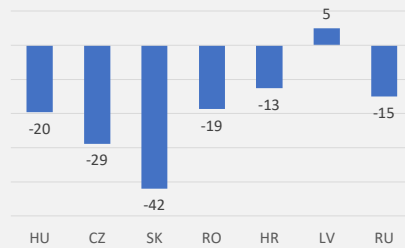
	DUIHK gyorsfelmérése Magyarországon	DIHK konjunktúrafelmérése Németországban
Saját üzleti helyzet	+41	+30
Üzleti várakozások	-5	-7
Foglalkoztatási tervek	+11	0
Beruházási tervek	+6	+5

Környező országok

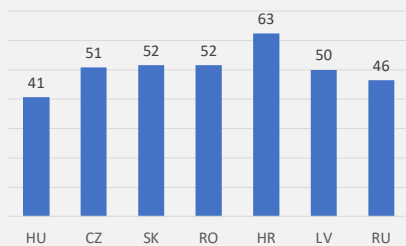
- » A német külkereskedelmi kamarai hálózat (AHK) friss „World Business Outlook” felmérése szerint a közép-kelet-európai térség más országaiban is számítanak a gazdasági lendület lassulására. Ez különösen szembetűnő Szlovákia esetében, ahol csak minden tizedik menedzser vár javuló konjunktúrát, miközben 52%-uk romló piaci helyzetre számít, de Csehországban is többen tartanak a gazdaság lassulásától, mint pl. Magyarországon.
- » A legtöbb országban azonban a saját üzletre nézve optimistábbak a vállalatvezetők, mint a gazdaság egészének tekintetében, egy relatív a többség csaknem mindenhol bővülő üzletmenetre számít, és jövőre növelné a dolgozói létszámot és a beruházási kiadásokat is. Kivétel e tekintetben Szlovákia, ahol ezekben a kérdésekben többen számítanak csökkenésre, mint növekedésre.

12. Pozitív és negatív válaszok részarányának egyenlege néhány közép- és kelet-európai országban (százalékpont)

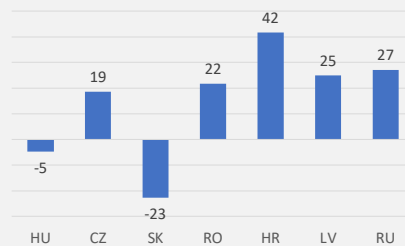
Nemzetgazdaság kilátásai

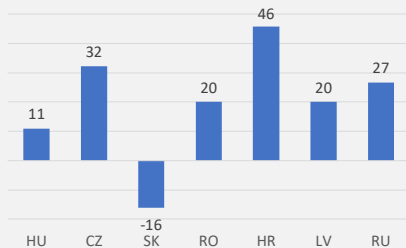
Saját üzleti helyzet

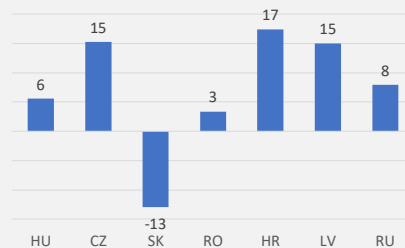
Saját üzleti várakozások

Foglalkoztatási tervek

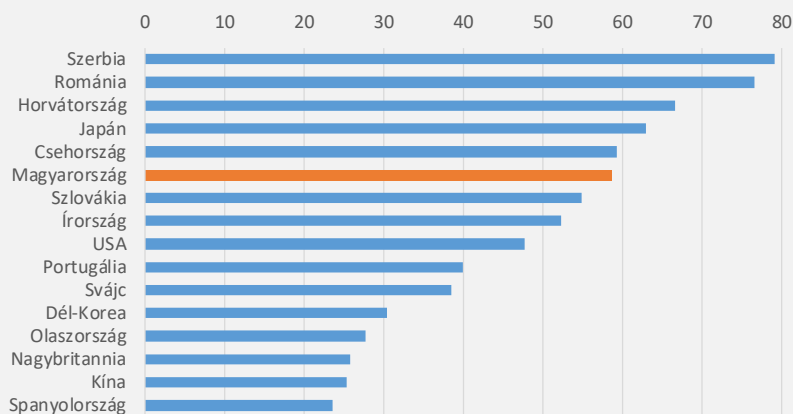
Beruházási tervek

Forrás: AHK World Business Outlook 2019. november

- » A **szakemberhiány** sem magyar sajátosság, szerte a régióban ezzel szembesülnek a vállalatok, de több nagy „nyugati” nemzetgazdaságban is korlátozó tényező a szakképzett munkaerő hiánya.

13. Szakemberhiány, mint kockázati tényező a saját üzleti fejlődésre nézve említések száma a megkérdezettek százalékában

Forrás: AHK World Business Outlook 2019. november

Módszertani megjegyzések

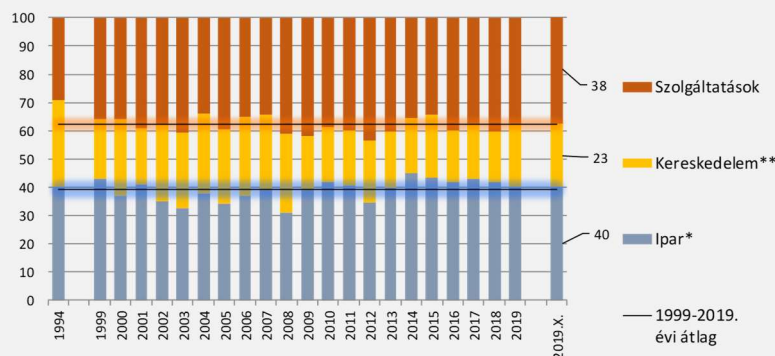
A felmérésről

- » A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara 1994. óta végez felmérést tagjainak és más külföldi vállalatok körében. 2017 óta a „nagy” tavaszi felmérés mellett egy gyorsfelmérés is készül ősszel.
- » Jelen felmérés kérdéseit **2019. szeptember 2. és október 5.** között lehetett megválaszolni, online-felületen.
- » A felmérésben **összesen 128 vállalat** válaszolta meg a kérdéseket, ebből 60% volt a német tulajdonú és 18% más külföldi tulajdonú vállalat, 26% pedig a magyar tulajdonú DUIHK-tag.
- » Az idősoros hivatkozások a DUIHK korábbi konjunktúrafelméréseire vonatkoznak, amelyeket [itt lehet elérni](#).
- » Az „**AHK World Business Outlook**” felmérést azonos időben és azonos kérdésekkel végezték 51 országban az ott működő német külkereskedelmi kamarák, mintegy **3.700 vállalat** részvételével. A nemzetközi felmérés eredményeit [itt érhetik el](#).

Statistikai megjegyzések

- » Ha másképpen nem jelöljük, „átlag” alatt a számtani átlagot értjük.
- » A százalékos részarányok összege kerekítés miatt eltérhet 100-tól.

A résztvevők összetétele ágazat szerint (%)

* feldolgozóipar + energia-/gáz-/vízellátás/hulladékgazdálkodás + építőipar

**A kereskedelem kategória többségben nagy- és külkereskedelmi vállalatokat (pl. import-cégeket) foglal magába, és csak kisebb részben kiskereskedelmi vállalatokat.

Impresszum

Kiadja:

Magyar-Német Ipari és Kereskedelmi Kamara
H-1024 Budapest, Lövház u. 30

Szerző, sajtókapcsolat:

Dirk Wölfer, T: +36 1 345 7624, woelfer@ahkungarn.hu

Kézirat lezárva: 2019. nov. 27.

www.duihk.hu